ka kaugeleulatuvat kohanemisvõimet mitmesuguseile elutingimusile. Ta esineb sageli Tähtveres Tartu läheduses, kuid tavalisena ka üle terve maakonna ja eriti just äärmiselt niiskeis kohis, nagu Ahja jõe ja Kalli järve vahelisel alal (Võnnu kihelk.). Palju harvemini leidub kääbus-karihiirt (*Sorex pygmaeus* Pall.) ja kodumutti (*Crocidura aranea* (Schreb.)). Võimalik, et nad mõnes kohas ka täiesti puuduvad.

3. Röövloomist leiame ilvest (*Lynx lynx* (L.)) peaasjalikult põhja pool Emajõge ja Võnnu kihelkonnas. Ta levib ligikaudu samal alal, kus huntki (*Canis lupus* L.), viimasest enam silma paistes. Mõlema vormi asustusala on ainult raske teravalt piirata. — Teistest röövloomist on rebane (*Vulpes vulpes* (L.)), mäger (*Meles meles* (L.)), tuhkur (*Foetorius putorius* (L.)), pisike nirk (*Mustela nivalis* L.) ja lahits (*Mustela erminea* L.) enamasti sagedad, olenedes enam või vähem silmapaistvalt maastikust. Nugist (*Martes abietum* (L.)) tuntakse küll mitmel pool Tartumaal, kuid üldiselt on ta siiski haruldane. Kärbi (*Martes fagorum* (L.)) kohta on ainult vähesed teated, kuna usaldatavad uuema aja tõendused näivad puuduvat. Sellevastu on saarmas (*Lutra lutra* (L.)) kohati harilik, kuna naarits (*Wison lutreola* (L.)) kaugelt haruldasem on. Viimast kohtame siiski sagedamini, kui seda tavaliselt arvatakse. — Põhja- ja loodepoolseis maakonna osades, eriti Avinurmes, on röövloomist esitatud ka karu (*Ursus arctos* L.).

4. Närijaist levivad oravad (*Sciurus vulgaris* L.) üle terve ala, olgu et nende hulk viimasel ajal vähenema on hakanud. Lendorava (*Pteromys volans* L.) olemasolu on tõenäolik ainult põhjapoolse maakonna-osa kohta. Pähklihiirt (*Muscardinus avellanarius* (L.)) kohtame ala lõunapoolses osas. On olemas küll teated ta esinemisest ka põhja pool Räpina-Rõngu joont, kuid need vajavad veel kontrollimist. Oravhiire (*Eliomys quercinus* (L.)) kohta, kes küll tervel alal peab leiduma, on hilisemast ajast ainult puudulikud teated. Mainimisväärilne on Tartumaal rottide esinemine, milles erilist tähelepanu teenib Tartu linn. Grevé nimetab Tartu linna kohta ainult võhni (*Epimys decumanus* (Pall.)) ja kodurotti (*Epimys rattus* (L.)), ja nimelt vahekorras 6 : 4. Uuemaile andmeile toetudes võime peale ülalnimetatud rotiliikide nimetada veel kolmanda liigi — aleksandria roti (*Epimys alexandrinus* (Geoffr.)). Ka ei vasta toodud suhe tõele: Tartu linnas on domineerimas kodu- ja aleksandria rott, kuna võhni õieti harva kohtame ja linnas, võiksime öelda, teda peaaegu ei esinegi. Olgu siinjuures muu seas veel nimetatud, et aleksandria rott peaasjalikult Emajõe pahempoolsel kaldal (Peterburi ja Roosi tän.) elutseb, kodurott aga valdavamalt paremal kaldal (Aia ja Jakobi tän.). Terve ala kohta on märgata, et võhnide arv põhjast lõuna poole väheneb, kodu- ja aleksandria rottide arv, vastupidi, suureneb. Inimeste asulate tavaliseks kaaslaseks on koduhiir (*Mus spicilegus* subsp.). Temaga seltsivad osalt ka juttselg-hiir (*Mus agrarius* Pall.) ja kaelushiir (*Mus silvaticus* L.). Esimene on kohastunud põldudele ja teda leidub ka seal, kus põllundus õieti piiratud, nagu luhal Võnnu kih. kirdeosas. Tartu linnas tungib juttselg-hiir viimasel ajal